

"DE LUCHTBALLON"

KOMISCHE EENAKTER

VOOR

3 DAMES EN 2 HEREN

DOOR

CARL SLOTBOOM

Voor Agnes, omdat ze een ballonvaart heeft gemaakt en eenmaal weer terug op de aarde, pas echt begon te genieten. En ook een beetje voor Piet, die voor dit oponthoud in hogere sferen, diep in de buidel heeft moeten tasten

ROLVERDELING

Brenda Kuiper	ballonvaarster	(30-35)
Guus Visser		(40-45)
Greet Visser	zijn moeder	(65-75)
Piet Bergman		(30-40)
Agnes Bergman	zijn vrouw	(25-35)

TYPERINGEN

Brenda Kuiper	Aardige meid, die echter in een noodsituatie niet doortastend blijkt te zijn.
Guus Visser	Hele degelijke man.
Greet Visser	Negatieve zeurpiet. Blijkt echter toch aardig te kunnen zijn.
Piet Bergman	Volkstype. Mobiele telefoon aan zijn broekriem.
Agnes Bergman	Volkstype. Te korte rok en te diep uitgesneden decolleté. Te zwaar opgemaakt.

DECOR

In het midden van het toneel zijn de mand en touwen van een luchtballon te zien. Links en rechts van de mand staat een houten bankje.

OPMERKINGEN

In dit toneelstuk wordt Piet luchtziek en achter op het toneel maakt hij geluiden van iemand die braakt. Ik kan mij voorstellen dat dit na een aantal keren irritant voor het publiek gaat worden. Piet kan dan ook volstaan met harde, hoorbare diepe zuchten, waarin te horen is hoe ellendig hij zich voelt.

In werkelijkheid is het nagenoeg onmogelijk dat er iets van de brander af zou breken. In dit toneelstuk gebeurt dat echter wel. Voor het onderdeel dat afbreekt kan men de hendel van een z.g. zwenk kraan nemen.

Carl Slotboom,
Abbekerk.
november 2000
toneelslotboom@quicknet.nl
www.carlslotboom.nl

(Guus komt op en heeft een ouderwetse aktetas bij zich. Draait zich om)

GUUS Waar blijf je nou ?

GREET **(Achter het toneel)** Het is hier spekglad.

GUUS **(Wijst)** Je moet daar even overheen stappen moeder...

Nee, loop daar nou eerst even omheen ... Dit wordt niks. Wacht maar even ik kom. **(Zet de tas op het bankje)**

GREET **(Achter)** Au !

GUUS Blijf nou staan moeder, ik heb toch gezegd dat ik kom. **(Gaat af)**

GREET **(Achter)** Dit begint al goed.

GUUS **(Achter)** Geef me maar een arm.

GREET **(Achter)** Ik kan heus wel zelf lopen hoor.

GUUS **(Achter)** Doe nou even niet zo eigenwijs moeder.

GREET **(Achter)** Ik doe niet eigenwijs.

GUUS **(Achter)** Direct val je nog en dan is Leiden is last ... Zo, dat is beter ... Voorzichtig nu maar ... ja, zo gaat het goed. **(Guus en Greet komen gearmd op)** Zo, we zijn er.

GREET Voor mij is de lol er al af.

GUUS Kom nou moeder, niet zo pessimistisch hoor.

GREET Typisch m'n broer. Kan nooit eens iets normaal verzinnen.

GUUS Wat bedoel je ?

GREET Je laat een oud mens zoals ik toch niet door een drassig weiland baggeren ?

GUUS Oom Frits kon niet weten dat het dagenlang zou regenen en dat het daardoor allemaal een beetje glibberig zou worden.

GREET Een beetje glibberig ? Het lijkt wel een kunstbaan.

GUUS Bovendien is hij al meer dan een half jaar dood.

GREET Nou, wat zei ik ? Typisch m'n broer. Biedt een ballonvaart aan en knijpt er vervolgens tussenuit.

GUUS Toen oom Frits je deze ballonvaart aanbood, was hij nog kerngezond moeder.

GREET Ben jij arts ?

GUUS Nee, ik ben assistent-boekhouder moeder.

GREET Nou, begeef je dan niet op een vakgebied waar je geen kaas van hebt gegeten.

GUUS Laat ik het dan anders formuleren moeder. Toen oom Frits jou ter gelegenheid van je verjaardag deze ballonvaart aanbood, maakte hij de indruk gezond te zijn.

GREET Schijn bedriegt. Wie weet wat hij al onder de leden heeft gehad.

GUUS Ja, dat zou heel goed mogelijk kunnen zijn natuurlijk.

GREET En zo-even zei je nog dat hij er gezond uitzag.

GUUS Hij zag er ook heel erg gezo ... Kom nou moeder, ik heb helemaal geen zin deze discussie voort te zetten.

GREET Typisch mijn zoon. Als het ook maar een beetje moeilijk dreigt te worden, haakt hij af.

GUUS Oom Frits heeft jou deze ballonvaart aangeboden en een maand later was hij dood. Dat heeft hij zelf niet gewild en of hij op jouw verjaardag al dan niet iets onder de leden heeft gehad, is op dit moment van generlei belang moeder. Probeer te genieten van je verjaarscadeau.

GREET Een wandeling door een drassig weiland is geen cadeau, dat is een beproeving.

GUUS **(Met een zucht)** Ja moeder. **(Wijst naar de ballon. Enthousiast)** Kijk ... dat is hij.

GREET **(Kijkt naar haar schoenen)** Als je het goed vindt, kijk ik straks wel. Ik moet eerst m'n schoenen schoonmaken.

GUUS **(Wijst naar de bank)** Ga hier maar even zitten moeder. **(Maakt met zijn zakdoek de bank schoon)**

GREET **(Gaat zitten en kijkt weer naar haar schoenen)** Kijk nou toch, zulke

dure schoenen.

GUUS Het is gewoon een beetje modder, dat veeg je er met een papieren zakdoekje zo van af. Heb je een papieren zakdoekje moeder ?

GREET **(Doet haar tas open en neemt er een pak zakdoekjes uit. Veegt met een zakdoekje over haar schoenen)** Nou, het mooie is er van af.

GUUS Ik zal ze thuis voor je poetsen en dan zijn ze weer als nieuw.

GREET Dat heb je al zo vaak beloofd, dat geloof ik niet meer.

GUUS **(Loopt naar de ballon en kijkt naar boven)** Nooit gedacht dat zo'n ballon zo groot zou zijn. Ik moet heel eerlijk zeggen dat ik zo'n ding ook nog nooit van dichtbij heb gezien.

GREET **(Wrijft met het zakdoekje over haar schoenen)** Het wordt er allemaal niet beter op.

GUUS Als je zoiets in de lucht ziet hangen, kun je er geen goede voorstelling van maken. Van de grootte bedoel ik.

GREET Het is dat 'ie dood is, anders ging ik verhaal bij hem halen.

GUUS Het komt heus wel goed moeder.

GREET Dat hoop ik dan maar.

GUUS En zo niet, dan betaal ik een paar nieuwe schoenen voor je.

GREET Je denkt toch zeker niet dat ik nog een keer de stad in ga om schoenen te passen ?

GUUS Kom nou even kijken moeder.

GREET **(Staat met tegenzin op en komt naar de ballon. Kijkt naar de mand)** Moeten wij daarin ?

GUUS Ik denk het wel moeder.

GREET In dit lullige mandje ?

GUUS Valt wel mee vind ik.

GREET Oh ... vind jij dat ? Nou, dat vind ik niet.

GUUS **(Terwijl hij naar boven kijkt)** Had jij gedacht dat zo'n ballon van dichtbij zo groot zou zijn moeder ?

GREET **(Met een blik op de mand)** Daar kruip ik niet in.

GUUS Wat zeg je moeder ?

GREET Dat je me daar niet in krijgt.

GUUS Als je de lucht in wilt, zal er niets anders opzitten.

GREET Ik ben geweest.

GUUS Wat bedoel je ?

GREET Ik ga niet.

GUUS Dat is niet erg sympathiek tegenover oom Frits.

GREET Oom Frits is dood, dus die heeft er geen weet van.

GUUS Ja maar luister nou toch eens moeder ...

GREET Mijn besluit staat vast.

GUUS Laten we nou even in alle redelijkheid met elkaar praten moeder.

GREET **(Gaat zitten)** Ik ben reuze redelijk.

GUUS **(Gaat naast haar zitten)** Oom Frits geeft jou voor je verjaardag een ballonvaart. Omdat je het niet prettig vindt om alleen te gaan, bied ik je aan gezelschap te houden. Ik koop voor driehonderd vijftig gulden een ticket en vervolgens laat je me weten dat je er van afziet.

GREET Ik heb honger.

GUUS Dan heb je geluk moeder, ik heb voordat we weggingen een paar boterhammen gesmeerd. **(Kijkt in de tas en haalt er een paar plastic zakjes met boterhammen uit)** Wat wil je hebben, kaas of ham ?

GREET Hagelslag.

GUUS Dat heb ik niet moeder.

GREET Je weet dat ik gek ben op hagelslag.

GUUS Ik heb met opzet geen hagelslag genomen moeder. De luchtvochtigheid in die plastic zakjes is nogal aan de hoge kant, zodat de hagelslag gaat smelten en dan is de frisheid er af.

GREET Geef dan maar kaas.

GUUS **(Geeft moeder een boterham met kaas)** Alsjeblieft moeder. Eet smakelijk. **(Neemt zelf ook een boterham en beiden gaan eten)**

AGNES **(Komt op en draait zich om)** Waar blijf je nou ?

PIET **(Achter het toneel)** Het is hier spekglad.

AGNES **(Wijst)** Je moet daar even overheen stappen ... Nee, loop daar nou eerst even omheen ...

PIET **(Achter)** Gatverderrie wat een moddertroep.

AGNES Misschien is het handiger als je eerst die mobiele telefoon even in je zak stopt en kijkt waar je je grote platvoeten neerzet.

PIET **(Achter)** Ik moet bellen.

AGNES Dan moet je het zelf maar weten. **(Gaat naar de ballon. Kijkt omhoog)** Krijg nou het heen en weer ... wat een joekel. **(Draait zich om. Roept)** Hé Piet, kom hier, je weet niet wat je ziet. **(Kijkt weer naar boven)** Goeie genade ...

PIET **(Komt op en telefoneert)** Nee dat weet ik wel Marcel, maar dan neem je toch die andere ... **(Geïrriteerd)** Man zeik niet zo, dan neem je die blauwe voor mijn part. **(Tilt een voet op en kijkt onder z'n schoen)** Gatverderrie.

AGNES Hè Piet, hou nou eens even op.

PIET **(In de telefoon, terwijl hij om zich heen kijkt)** In één of ander weiland ... bij een luchtballon ... **(Met nadruk)** luchtballon ... nou, wat denk je ? Vliegen natuurlijk konijnekop.

AGNES **(Stoot Piet aan)** Kijk eens wat een knus mandje Piet.

PIET **(In de telefoon)** Nee, Agnes heeft een prijs gewonnen. Ballonvaart voor twee personen ... Of ik het eng vind ? ... Ik ? Laat me niet lachen man. Ik heb voor hetere vuren gestaan Marcel en dat moet jij toch weten. Maar eh ... ik ga je hangen, want Ag wordt ongeduldig, ze wil de lucht in ... Wat moet ik doen ? ... Oppompen ? Wie ? Agnes ? **(Lacht)** Hé, dat is een goed idee. Nou eh ... ik spreek je nog wel. Doei. **(Verbreekt de verbinding en hangt de telefoon aan z'n broekriem)** Marcel zegt dat ik je even op moet pompen. **(Knijpt haar aan beide kanten in haar zij)**

AGNES Dat zou jij wel willen hè ?

PIET **(Wijst naar de mand)** Moeten wij daar in ?

AGNES Ik denk het wel.

PIET In dit lullige mandje ?

AGNES Ik vind het juist hartstikke knus.

PIET Ik hoop niet dat er nog meer mensen meegaan, want dan wordt het wel dringen geblazen.

AGNES **(Kijkt naar boven)** Wat een felle kleuren, het lijkt wel een zuurstok. Wel mooi, vind je niet Piet ?

PIET **(Met een blik naar de bank aan de andere kant van de mand)** Zou dat stel ook de lucht in moeten ?

AGNES Welnee.

PIET Ze zitten daar anders wel.

AGNES Lekker laten zitten Piet.

PIET Die gaan mee, daar kun je gif op innemen.

AGNES Welnee man. Die taart is al dik over de honderd en hij lijkt me een softie die nog niet eens boven op een stoel durft te gaan staan. Nee, die gaan never nooit niet mee.

PIET Mooi, des te meer plaats hebben wij.

AGNES Zullen we vast in die mand gaan staan ?

PIET Ben jij belazerd ?

AGNES Ja maar als er nou meer mensen mee gaan, dan hebben wij in ieder geval een plaats bij het eh ... bij het raam zal ik maar zeggen.

PIET Waar je ook staat, er is overal raam. Jij gaat niet in die mand voordat die kerel er is.

AGNES Kerel ? Welke kerel ?

PIET Die kerel die dat gevaarte moet besturen natuurlijk ... de ballonpiloot of zoiets.

AGNES Oh ... die.

PIET En doe me een lol ... blijf overal met je tengels af.

AGNES Nou zeg.

PIET Ik ken je. Voordat we het weten hangen we aan de kerktoren.

AGNES Ik hoop dat het een lekkere bink is.

PIET Wie nou weer ?

AGNES Die chauffeur.

PIET Ga die man nou niet af staan te leiden, anders komen we nooit de lucht in.

AGNES Eerlijk gezegd ben ik bloednerveus. Heb ik vlekken ?

PIET Vlekken ?

AGNES Ja, van die zenuwenvlekken in m'n nek, je weet wel, die rooie plakaten.

PIET **(Terwijl hij een andere kant opkijkt)** Nee.

AGNES Je kijkt niet eens. **(Stoot Piet aan)** Kijk nou even man. **(Piet kijkt terwijl Agnes haar hoofd heen en weer beweegt)** En ?

PIET Als een biet, je ziet er niet uit.

AGNES **(Schrikt)** Echt waar ?

PIET Volgens mij heb je opvliegers. Je loopt voor schut.

AGNES Nee toch ?

PIET Maak je maar geen zorgen, je hebt nergens last van.

AGNES Zak !

PIET Ik ga zitten want ik krijg pijn in m'n skelet van dat staan. **(Gaat zitten)**

AGNES Hoe hoog denk jij dat zo'n ballon gaat ?

PIET Geen flauwe notie.

AGNES **(Gaat naast Piet zitten)** Ik vind het hartstikke spannend.

PIET Oh ... en dan nog iets.

AGNES Ja ?

PIET Niet over de rand leunen.

AGNES Waarom niet ?

PIET Omdat ze je dan beneden bij mekaar moeten vegen ... en dat geeft zo'n rommel.

AGNES Maar ik zal toch moeten kijken.

PIET Je kijkt maar een eind weg, als je maar niet over de rand gaat hangen.

AGNES **(Bekijkt Piet van top tot teen)** Kun jij niet aan wal blijven ?

PIET En jou alleen met die kerel de lucht insturen ?

AGNES Lijkt me héérlijk.

GREET Wat een raar stel.

GUUS Zouden die ook mee gaan ?

GREET Zulke mensen maken geen ballonvaart.

GUUS Wat bedoel je met zulke mensen moeder ?

GREET Dat zijn mensen zonder enige cultuur.

GUUS Je hoeft toch geen cultuur te hebben om een ballonvaart te ondergaan moeder ?

AGNES Het heeft wel cultuur hè, zo'n ballonvaart ?

PIET Om in zo'n mandje te stappen heb je geen cultuur nodig.

AGNES Ik barst van de cultuur. Twee maanden geleden ben ik nog in het Rijksmuseum geweest.

PIET Omdat het die dag gratis was. Bovendien heb je je kapot verveeld.

AGNES Maar ik heb een paar kilo cultuur opgedaan, dat wil je niet weten.

PIET Ja hoor, Agnes de cultuurvreter.

AGNES Moet je een snoepie ?

PIET Ja, als het een lekkere is.

AGNES Ik heb alleen maar lekkere snoepies. **(Pakt snoepjes uit haar tas en beiden nemen er een)**

GREET Iedereen gaat tegenwoordig maar de lucht in.

GUUS Je weet toch helemaal niet of die mensen ook meegaan moeder.

GREET Die gaan mee, let op mijn woorden.
GUUS Is jou het exacte tijdstip van vertrek bekend moeder ?
GREET Dat stond op dat lijstje.
GUUS En ?
GREET Dat kon ik niet lezen. Die lettertjes waren veel te klein.
GUUS Maar je hebt net een nieuwe leesbril moeder.
GREET Daar waren ze zelfs nog te klein voor. Die bril deugt van geen kanten.
PIET **(Kijkt op zijn horloge)** Zeg, ik wil niet lullig doen, maar het duurt allemaal wel erg lang.

AGNES Die man zal zo wel komen. **(Staat op en slentert naar de mand)**
GUUS **(Staat op en slentert naar de mand)** Die man van die ballon kan niet ver weg zijn als je het mij vraagt.

GREET En waarom denk je dat ?
GUUS Omdat die ballon hier helemaal onbeheerd staat moeder.
GREET Een ballon neem je zo maar niet mee Guus, die kun je rustig een uurtje onbeheerd laten staan. **(Wijst)** Bovendien staan daar mensen te praten.

GUUS **(Staat aan de ene kant van de mand. Agnes aan de andere kant)**
 Goedemiddag.

AGNES Hoi.
GUUS **(Kijkt naar boven)** Wat een eh ... wat een bonte kleurenpracht hè ?
AGNES **(Kijkt ook naar boven)** Ik word er kleurendoof van. Ik mag m'n zonnebril wel opzetten. **(Piet pakt zijn telefoon en toetst een nummer in)**

GUUS Excuseert U mij de vrijheid, maar eh ... bent U ook van zins het luchtruim te kiezen ?
AGNES Huh ?
GUUS U te begeven in hogere sferen ?
AGNES Nee.
GUUS Oh, omdat U hier ook bent kreeg ik die indruk.
AGNES Wij zijn hier omdat we met die ballon de lucht ingaan.
GUUS Ach wat gezellig.
PIET Ja Marcel, nog even met Piet.
AGNES Eerste prijs.
PIET **(In de telefoon)** Ja ik wacht.
GUUS Eerste prijs ?
AGNES Er stond een puzzel in de Story. Normaal los ik nooit puzzels op, veel te moeilijk. Maar ik dacht, kom op.

GUUS En ?
AGNES Eerste prijs.
GUUS Gefeliciteerd.
AGNES Waarmee ?
GUUS **(Met een blik naar Piet)** Is dat Uw eega ?
AGNES M'n wat ?
GUUS **(Wijst naar Piet)** Die meneer daar.
AGNES Dat is geen meneer, dat is Piet, m'n man.

PIET **(In de telefoon)** Ja ik ben er nog ... Wat zeg je ? ... Nee, nog steeds in dat weiland ... Ben je gek, we zitten nog op de grond man.
GREET Ik heb honger.
PIET **(In de telefoon)** Omdat die vent van die ballon er nog niet is, daarom.
GUUS Ik kom moeder. **(Tegen Agnes)** Moeder heeft honger. Even een boterham geven.

AGNES Gut ... is 't al voedertijd.
PIET **(In de telefoon)** Maar het is mooi weer, dat scheelt.
GUUS Moment, ik kom zo terug.
AGNES Doe rustig aan, ik zou niet willen dat je moeder zich in d'r broodje zou verslikken.

GUUS Och hemeltje nee, daar moet ik niet aan denken.
PIET **(In de telefoon)** Dat heb ik je straks al gezegd, dan neem je die blauwe,

die ligt in die kast in het magazijn ... Ja, ik wacht.

GREET Guus ?

GUUS Ja moeder ?

AGNES Ga nou maar, ze wordt ongeduldig. **(Guus draait zich om, gaat zitten en pakt een plastic zakje met een boterham, dat hij aan moeder geeft)**

PIET **(In de telefoon)** Agnes ? Die heeft nou al hoogtevrees en we zijn nog niet eens opgestegen.

GREET Als jij niet zo'n haast had gehad, had ik thuis nog rustig warm kunnen eten.

GUUS Zo'n haast had ik niet moeder. Je wist al weken dat we om half zes weg moesten.

GREET Je weet dat ik elke dag m'n warme maaltijd nodig heb, omdat ik anders problemen met m'n bloedsuiker krijg.

PIET **(In telefoon)** Ja, dat is goed, die kun je ook nemen. Maar wel even schoonmaken hè ?

GUUS Je had toch van te voren kunnen koken moeder.

GREET Ik ben m'n hele leven om half zes met koken begonnen en ben niet van plan daar op m'n oude dag van af te wijken.

AGNES **(Tegen Piet)** Wat zit je nou toch steeds in dat ding te lullen ?

PIET **(In de telefoon)** Wat zeg je ? ... Nee, dat is Agnes, ze wil weten waar we het over hebben. Moment, even een instructie geven. **(Tegen Agnes)** Doe je parachute vast om en laat mij even rustig telefoneren.

AGNES Parachute ? Ach man, ik heb helemaal geen parachute.

PIET Nou, dan maak je je schietstoel maar in orde.

AGNES Schietstoel ?

PIET Kan me niet schelen wat je doet, als je mij maar even met rust laat.

GREET Mensen met cultuur telefoneren niet op straat.

GUUS Het hoort nu eenmaal bij de tijd moeder.

GREET Wist jij dat de mensen die hun telefoon zo opvallend aan hun broekriem dragen, juist de mensen zijn die het minst gebeld worden ?

GUUS Ik zie onze buurman echter al voor de tweede keer bellen in deze korte tijd moeder.

GREET Niets dan flauwekul.

PIET **(In de telefoon)** Ja maar Marcel, dat is toch flauwekul.

GREET Nou ... wat zei ik ?

GUUS Blijf je nog een boterham moeder.

GREET Nee, ik wil warm eten.

PIET **(Kijkt)** Oh Marcel, daar komt één of andere troel aan, ik ga je hangen. De mazzel. **(Verbreekt de verbinding)**

BRENDA **(Komt op)** Zo, daar ben ik dan.

GREET Ja, dat zien we, dat hoef je niet aan te kondigen.

BRENDA **(Kijkt op een lijst, dan vragend naar Greet)** U bent mevrouw ... ?

GREET Visser. Greet Visser. **(Met een gebaar naar Guus)** Dit is m'n zoon Guus.

BRENDA Mijn naam is Brenda Kuiper. Ik ben de pilote.

GREET Wat bent U ?

GUUS De pilote moeder. Zij bestuurt de ballon.

GREET Ja, dat had ik wel begrepen, ik ben niet gek.

GUUS Neem me niet kwalijk moeder, ik dacht even ...

GREET **(Onderbreekt Guus. Tegen Brenda)** Wilt U beweren dat U ... ?

BRENDA Ja.

GREET Maar U bent een vrouw.

BRENDA Nou en ? Ik kom zo bij U terug. **(Gaat naar Piet en Agnes. Kijkt op de lijst)** Meneer en mevrouw Bergman ?

PIET Helemaal.

BRENDA Mijn naam is Brenda Kuiper.

PIET Nou meid, als daar mee zit, dan vraag je toch naamsverandering aan.

AGNES Hè Piet, hou even je vervelende mond. **(Tegen Brenda)** Let maar niet op hem, doe ik al jaren niet meer. Bevalt uitstekend.

BRENDA Ik ben de pilote. **(Met een gebaar naar de mand)** U mag plaatsnemen in de mand. **(Brenda loopt naar Greet en Guus)**

AGNES **(Terwijl ze naar de mand loopt)** Je had me een kerel beloofd ouwehoer.
PIET Misschien helpt het als je de volgende keer een moeilijker puzzel oplost.
(Gaan beiden in de mand staan)

BRENDA **(Tegen Greet en Guus)** Mag ik U ook verzoeken in de mand plaats te nemen ?

GUUS Oh, wel gaarne. Kom moeder, het gaat eindelijk een aanvang nemen.
GREET Ik ga niet mee.
GUUS Wat zeg je moeder ?
GREET Dat ik niet mee ga.
GUUS Maar moeder ...
GREET Ten eerste stap ik niet in zo'n klein pestmandje en ten tweede ga ik niet met volksmensen de lucht in.

BRENDA Wat is het probleem mevrouw ?
GREET En ten derde acht ik een vrouw niet in staat een ballon te besturen.
BRENDA Ik heb alle examens met glans doorstaan mevrouw Visser.
GREET Dat kan wel zijn maar ik blijf bij m'n standpunt.
GUUS Ja maar moeder, wees nou toch eens even redelijk ...
GREET En mijn zoon gaat ook niet mee.
GUUS Maar ik heb me er echt op verheugd moeder. Ik heb een vrije dag genomen en vanmiddag extra een slaapje gedaan, zodat ik ten volle zou kunnen genieten.

GREET Wij gaan niet de lucht in Guus.
GUUS Hè, wat vreselijk onaangenaam nou toch allemaal.
PIET **(Tegen Brenda)** Laat mij maar even schoonheid. **(Tegen Greet)** Problemen opoe ?

GREET **(Beledigd)** Opoe ?
PIET Mag ik je verzoeken om in die mand te stappen ?
GREET Ja dat mag je, maar aan dat verzoek zal ik niet voldoen.
PIET En nou als de sodemieter in die mand ouwe taart.
GREET Ouwe taa ... ?! Dit is toch wel het toppunt !
PIET Kom op.
AGNES Af ... in je mand.
GREET Snotneuzen !
PIET En nou snel anders ga ik meppen.
GUUS Kom maar moeder. Laten we maar naar huis gaan.
PIET Ja doe dat, dan kunnen wij tenminste de lucht in.
GREET **(Tegen Guus)** Naar huis. Ik prakkeseer er niet over ... ik ga mee.
BRENDA Fijn mevrouw Visser.
GREET Dat valt nog te bezien. **(Tegen Piet terwijl ze instapt)** Als we boven zijn spring ik naar beneden.

PIET Beloofd is beloofd opoe.
GREET Ik ben je opoe niet.
BRENDA **(Stapt als laatste in de mand)** Voordat we vertrekken een paar mededelingen.

AGNES Voor land en tuinbouw.
BRENDA Wat ?
AGNES Nee niets, ga maar door.
BRENDA Er mag tijdens de vaart niet worden gerookt.
GUUS Oh, daar ben ik bijzonder gelukkig mee. In ruimtes waar wordt gerookt heb ik altijd last van m'n ogen. Vorige week was ik ...

BRENDA **(Onderbreekt Guus)** Eh ... ja. Normaal is het zo dat er boven Nederland vanuit de lucht door particulieren geen foto's of video-opnamen gemaakt mogen worden.

AGNES Oh dat is lekker, ik heb m'n video-camera meegenomen.
BRENDA Ik heb echter een ontheffing, zodat U naar hartelust kunt fotograferen en

filmen.

PIET Kijk aan, weer een mens gelukkig.

BRENDA Tijdens de vaart dient U in de mand te blijven.

PIET **(Tegen Greet)** Deze laatste instructie geldt niet voor jou.

BRENDA Tijdens de vaart zal ik U uitleggen wat U moet doen tijdens de landing. Bent U er allemaal klaar voor ?

AGNES Ja hoor, vooruit met de geit.

BRENDA Dan wens ik U allen een behouden vaart.

AGNES Wat voor een vaart ?

GUUS **(Tegen Brenda)** Ik neem aan dat wij nog enige instructies krijgen.

BRENDA Nee, ik heb gezegd wat ik moest zeggen.

GUUS Maar we zullen toch moeten weten hoe we dienen te handelen onder bepaalde omstandigheden ?

PIET We hoeven niet te handelen, **(Met een blik naar Brenda)** dat doet zij wel.

GUUS Maar we zullen toch moeten weten wat ons te doen staat bij eventuele calamiteiten ?

PIET Er doen zich geen calamiteiten voor.

AGNES Wat is dat Piet ... calamidinges ?

BRENDA We gaan er van uit dat die zich niet voordoen meneer Visser.

GUUS Een collega van mij, nou ja, geen directe collega, want hij is werkzaam op een andere afdeling, is vorig jaar met het vliegtuig naar ...

BRENDA **(Onderbreekt Guus)** Bent U er allemaal klaar voor ?

AGNES Dat had je al gevraagd.

BRENDA Let op ... daar gaan we ... **(Trekt aan de brander. Er gaat een schok door de mand en iedereen pakt de rand van de mand)**

AGNES Krijg nou de pest. Had je niet even kunnen waarschuwen ?

BRENDA Ik heb twee keer gevraagd of U er klaar voor was mevrouw Bergman.

AGNES Ja mens, weet ik veel wáárvoor. **(Pakt de videocamera en een bandje uit de tas)**

GUUS **(Enthousiast)** Oh moeder ! We vliegen !

GREET **(Droog)** Ik wil eruit.

PIET Even wachten opoe, we zijn nog niet hoog genoeg.

GUUS Oh ... wat een geweldige ervaring.

PIET **(Tegen Guus, met een gebaar naar Greet)** Als je de hele dag met zo'n mens opgezadeld zit, is elke verandering een geweldige ervaring.

AGNES **(Houdt Piet de camera en het bandje voor)** Kun jij het bandje er even in doen Piet ?

PIET Moet dat nu ?

AGNES Ik moet toch filmen.

PIET Dat had je toch thuis kunnen doen ? **(Rukt de camera en het bandje uit haar handen. Het klepje gaat echter niet open en Piet blijft rommel met de camera, terwijl Agnes toekijkt. Ze zien dus niets van de omgeving)**

GUUS Ach moeder, zou U mij even mijn tas aan willen geven. **(Tegen Brenda)** Ik heb mijn fototoestel meegenomen en ben van plan een paar fraaie kiekjes te schieten.

AGNES Lukt het niet Piet ?

PIET Dat kreng zit muurvast.

GUUS **(Greet geeft de tas aan Guus)** Dank je moeder.

BRENDA We hebben een gunstige wind.

PIET **(Kijkt even op)** Ik ook als ik bruine bonen heb gegeten. **(Knutselt weer verder)**

GREET **(Voor zichzelf)** Proleet.

GUUS **(Loert in de tas en zoekt het toestel)** Ah ... hier is hij. **(Haalt een boxje tevoorschijn)**

BRENDA U bent met de laatste snufjes uitgerust zie ik.

GREET Dat toestel is van mijn man geweest en maakt prima foto's.

GUUS **(Kijkt op het toestel)** Er zit nog een filmpje in moeder.

GREET Dat klopt, dat heeft je vader er in gedaan.

BRENDA En Uw man wilde niet mee mevrouw Visser ?

GREET Wie ? Mijn man ?

BRENDA Nou ja, hij kan straks genieten van de foto's.

GREET Mijn man is al meer dan twintig jaar dood.

GUUS **(Houdt het toestel voor zijn buik)** Ik krijg het niet helemaal scherp moeder.

GREET Laat mij maar even. **(Pakt het toestel af, houdt het voor haar buik, terwijl Guus gespannen meekijkt. Het komt er op neer dat Brenda de enige is die van het uitzicht geniet, de anderen zijn veel te druk)**

PIET **(Rommelt aan de camera)** Niet te geloven, geen beweging in te krijgen.

AGNES Je moet dat knopje indrukken geloof ik.

PIET Geloof je het of weet je het zeker ?

AGNES Ik geloof dat ik het zeker weet.

GUUS Zie je wat moeder ?

GREET Niet als jij er telkens doorheen kletst.

BRENDA U woont toch aan de Molenweg mevrouw Visser ?

GREET **(Terwijl ze door het zoekglas blijft kijken)** Ja.

BRENDA Daar vliegen we nu overheen.

GREET **(Blijft in de zoeker loeren)** Ik zie niks.

GUUS **(Terwijl hij onderzoekend naar het toestel kijkt)** Misschien zit er ergens een knopje waarmee je de lens scherp kunt stellen moeder.

AGNES Het zou ook kunnen zijn dat je dit knopje in moet drukken Piet. Ik vergis me altijd met die knopjes. Ze lijken ook zo op elkaar.

BRENDA De wereld is fantastisch vanuit de lucht. Het is ook zo mooi helder vandaag.

GREET **(Terwijl ze door het zoekglas kijkt)** Echt helder is het beeld niet.

GUUS Misschien moet je de lens even schoonmaken moeder.

PIET Dit ding is toch nog niet zo oud ?

AGNES Een jaar.

PIET Kun jij dan nooit eens op een normale manier met de spullen omgaan ?

AGNES Wie ? Ik ?

PIET Ja, wie anders. Jij bent de enige die die camera gebruikt.

AGNES Hier zit trouwens ook nog een hendeltje.

GREET Hier, hou eens vast. **(Geeft het toestel aan Guus. Greet pakt haar tas en rommelt hierin, op zoek naar een zakdoekje)**

BRENDA **(Terwijl ze dromerig voor zich uit kijkt)** Weet U, nu doe ik dit werk toch al een aantal jaren, maar het blijft fascineren, telkens weer.

PIET Muurvast. Ik had m'n gereedschapkist mee moeten nemen.

GREET **(Heeft een zakdoekje uit haar tas gepakt)** Geef eens hier, dan zal ik die lens schoonmaken.

GUUS **(Geeft het toestel)** Doe voorzichtig moeder.

GREET Ik maak alleen de lens maar schoon, veel kan er dus niet mis gaan. **(Begint te poetsen)**

BRENDA Het gevoel helemaal vrij te zijn. **(Wordt bij elk woord luider en heft haar armen omhoog)** Vrij ... vrij ... vrij ! **(Iedereen draait het hoofd naar Brenda en kijkt haar verbaasd aan. Gelijktijdig wenden ze zich weer af en gaan weer ingespannen verder met resp. videocamera en fotoestel)**

GREET Volgens mij is die lens schoon.

GUUS **(Kijkt)** Het ziet er zeer proper uit moeder.

PIET **(Houdt de camera bij zijn oor en schudt)** Volgens mij zit er iets los, ik hoor wat rammelen.

AGNES **(Met een blik naar Greet)** Ik denk dat je het gebit van opoe hoort klapperen.

BRENDA We naderen nu de drieduizend voet.

AGNES Wat naderen we ?

BRENDA Drieduizend voet.

AGNES Ja, dat had ik wel verstaan.

BRENDA Prima.

AGNES Ik heb alleen geen idee wat het betekent.

BRENDA Een voet is dertig centimeter. Wanneer wij dit dus gaan omrekenen, dan leert ons dat drieduizend voet omgerekend in meters ...

PIET **(Onderbreekt Brenda. Tegen Agnes)** Ik word niet lekker.

AGNES Wat ?

PIET Ik word niet lekker.

AGNES Niet lekker ? Hoe kan dat nou ?

PIET Nou gewoon, ik word niet lekker, dat kan toch ?

AGNES Ja maar toch niet in de lucht ?

PIET Oh ... en waarom niet ?

AGNES Zo'n rare plek.

GUUS **(Kijkt door het zoekglas)** Het is enigszins verbeterd moeder.

AGNES Heb je iets verkeerd gegeten ?

PIET We eten al jaren patat of chinees, dus daar kan het niet aan liggen.

AGNES Klachten over de maaltijden schriftelijk indienen graag.

BRENDA Is het U opgevallen dat het hierboven helemaal stil is ?

GUUS **(Wijst op het zoekglas)** Hier zit toch nog een klein smetje moeder.
(Greet begint weer te poetsen en geeft in de loop van de volgende tekst het toestel weer aan Guus)

PIET Ik word hartstikke misselijk.

AGNES Jij hebt ook altijd wat anders.

PIET Dat valt wel mee.

AGNES Ach man, hou nou toch op. Van de zomer heb je drie weken in een ziekenhuis in Egypte gelegen.

BRENDA **(Wijst naar beneden)** Kijk, daar woon ik. Dat huis met dat felrode dak.

PIET Kon ik er wat aan doen ?

AGNES Van onder tot boven in het gips.

PIET Ik denk ik ga lekker tussen de bulten van die kameel zitten, kan ik er ook niet afglijden.

AGNES Als je van te voren goed had gekeken, had je geweten dat het een dromedaris was en die hebben maar één bult.

GUUS Inderdaad moeder, het heeft zich aanzienlijk verbeterd.

PIET Ik word helemaal licht in m'n hoofd.

AGNES **(Stoot Brenda aan)** Hé ... Piet is niet goed.

BRENDA Wat zegt U ? **(Greet kijkt naar Piet, terwijl Guus door de zoeker loert)**

AGNES Piet is niet lekker.

BRENDA Wat heeft hij dan ?

AGNES Geen idee.

GREET **(Tegen Piet)** U doet er werkelijk alles aan om deze ballonvaart te bederven hè ?

PIET Ach mens, ga fietsen.

GUUS **(Kijkt door het zoekglas)** Ik denk dat ik een plaatje ga schieten hoor moeder.

BRENDA In en uitademen meneer Bergman, in en uitademen.

AGNES Dat doet 'ie z'n hele leven al en hij is desondanks niet lekker geworden. Een advies van niks dus.

BRENDA Ik denk dat U een beetje luchtziek bent meneer Bergman.

GREET **(Sarcastisch)** Het lijkt me het beste dat U uitstapt meneer Bergman.

AGNES Als je je vervelende smoel niet houdt, douw ik je handtas achter in je strot, irritante tang.

GREET Uw taalgebruik geeft inzicht in het milieu waar U uit voortkomt ... zwaksociaal.

GUUS Hè ... wat uitermate vervelend nou toch weer. Het hendeltje zit vast moeder. **(Kijkt en probeert het hendeltje te bewegen)**

PIET Ik geloof dat ik even ... **(Geeft de camera aan Agnes. Loopt naar achteren en gaat over de rand hangen. Rug naar het publiek)**

AGNES Die man heeft altijd wat anders, maar zelden wat goeds. **(Rommelt aan de camera)**

GUUS **(Staart in het niets)** Als dit hendeltje niet te bewegen is, gaat de lens niet open en het gevolg daarvan is dat er geen kiek geschoten kan worden. **(Rommelt aan het toestel)**

BRENDA Luchtziekte is heel vervelend.

AGNES **(Terwijl Piet braakgeluiden maakt)** Och jee, Piet trekt de scheerlijnen strak als je het mij vraagt. Denk je aan de geluidsbarrière Piet ?

GREET Ik verzoek U op te houden met dergelijke onsmakelijkheden.

AGNES **(Mobiele telefoon van Piet gaat. Agnes neemt op)** Met Ag ... Met wie ? ... Ja hoor, één moment. Hier Piet, telefoon. **(Geeft de telefoon aan Piet en komt weer naar voren)**

PIET **(Terwijl hij over de rand blijft hangen)** Met Piet ... Je belt een beetje ongelegen Marcel ... omdat ik sta te ... **(Braakgeluiden)** Oh nee hè ?!

AGNES Wat is er Piet ?

PIET M'n telefoon dondert naar beneden.

AGNES Dat meen je niet hè ?

PIET Ja.

AGNES Zevenhonderd gulden naar de knoppen.

BRENDA **(Droog)** Ik moet U dringend verzoeken niets over boord te gooien meneer Bergman.

GREET Ik eis dat meneer Bergman ogenblikkelijk de mand verlaat.

GUUS **(Tegen Brenda)** Heeft U verstand van fototoestellen ?

BRENDA Dit is levensgevaarlijk meneer Bergman. De snelheid waarmee het object naar beneden valt, wordt naarmate hij dichterbij de aarde komt, groter en groter. U kunt zich dan ook voorstellen dat een object dat, laten we zeggen, afgeworpen wordt met een snelheid van tien kilometer per uur, na bijvoorbeeld vijfhonderd voet een snelheid heeft ontwikkeld die gelijk staat aan ...

AGNES **(Geïrriteerd)** Gut mens ... zemel niet zo !

GREET Mevrouw hier probeert ons iets te leren.

AGNES Geen interesse.

GREET Nee, U lijkt me niet bepaald het type dat bereid is iets bij te leren. Dom geboren en dat wilt U vooral zo houden.

BRENDA **(Tegen Piet, die een zucht van ellende slaakt)** Gaat het meneer Bergman ?

GUUS **(Kijkt naar het toestel)** Een uiterst vervelend hendeltje. Kan het zijn dat vader met het toestel ergens tegenaan gestoten is moeder ? **(Greet kijkt ook naar het toestel)**

BRENDA **(Diepe, hoorbare zucht van Piet)** Niet te ver over boord hangen hoor meneer Bergman. **(Tegen de anderen)** U heeft geluk, een gunstige wind, een heldere avond, alles in optima forma.

AGNES Ja, behalve Piet, want die heeft links en rechts wat waterschade opgelopen als ik het zo hoor.

GUUS Als U het mij vraagt is vader al te ruw met het toestel omgesprongen moeder.

BRENDA U staat toch maar naar beneden te kijken meneer Bergman. Recht onder U staat de oude zuivelfabriek. Dat gebouw met dat witte dak en die lange schoorsteen. Ziet U het ? **(Diepe, hoorbare zucht)** Nou, als U nu even met Uw blik iets naar rechts gaat, ziet U de schoenfabriek. Goed kijken, want binnen enkele maanden wordt 'ie gesloopt. **(Diepe, hoorbare zucht)**

AGNES **(Geïrriteerd)** Hè Piet, hou nou eens even op, nou weten we het wel.

GUUS **(Draait zich naar Greet, toestel voor zijn buik)** Blijf eens even stilstaan moeder. Ik zal proberen U scherp in de lens te krijgen. **(Greet gaat in positie staan)**

BRENDA Ik maak heel veel vluchten en telkens met andere passagiers natuurlijk, maar ik moet zeggen, dat U een aangenaam gezelschap bent.

GUUS Niet bewegen moeder.

BRENDA Er zijn gezelschappen die zo druk met zichzelf zijn, dat ze van de hele vaart niets zien.

AGNES **(Bezigt met de camera)** Volgens mij heb jij het alleen maar erger gemaakt Piet.

BRENDA Dames en heren, we gaan een stukje stijgen. **(Brenda trekt aan de brander en trek het hele ding er af)** Oh nee hè ...

AGNES Er is geen beweging meer in te krijgen.

GREET **(Staat nog steeds in positie)** Schiet op met die foto want ik krijg kramp.

BRENDA **(Staart op de brander)** Mijn hemel nog aan toe.

GUUS **(Tegen Brenda)** Wat is dat voor een onderdeel dat U daar in de hand houdt ?

BRENDA Dat is eh ... **(Kijkt naar boven)** goeie genade ... **(Kijkt naar de brander)** dat is eh ... dat is de brander.

GUUS Ach wat vreselijk interessant. Wat doet men zoal met zo'n brander ?

BRENDA Met zo'n eh ... ? ... Nou ja ...

GUUS Zie je dat moeder ? **(Wijst op de brander)** Dat is nou de brander.

GREET **(Droog)** Ja ... en als je het mij vraagt **(Wijst naar boven)** hoort 'ie daar te hangen.

GUUS Ik wist niet dat U zo technisch aangelegd was moeder.

AGNES Ik moet eerlijk zeggen dat het wel rustig is nu Piet even bezet is. Gaat 't nog Piet ?

PIET Ik voel me zo ziek.

AGNES Het zou de griep kunnen zijn, die heerst. Heb je koorts ?

PIET Alles draait.

AGNES Ja, vind je 't gek ? Je staat constant in de diepte te loeren.

GUUS Ik had mij zo'n brander toch heel anders voorgesteld.

GREET Oja ... hoe dan wel ?

GUUS Nou ... veel eh ... veel imposanter. Eerlijk gezegd maakt 'ie weinig indruk op me.

GREET Dat verandert wel als je zo direct hoort wat een losse brander voor gevolgen heeft voor het verdere verloop van deze reis.

GUUS Wat weet U de dingen toch altijd fraai te formuleren moeder, bijna poëtisch.

AGNES Een zwamjurk is het.

BRENDA Dames en eh ... dames en heren ... we hebben een eh ... we hebben een probleem.

AGNES Een probleem ?

GREET Ja ... en niet zo'n kleintje ook.

AGNES Oh, maar dan moeten we even bij Piet zijn. Hij heeft nog een tijdje met een klussenbus rondgereden, dus problemen zijn bij hem aan het goede adres.

GREET **(Sarcastisch)** Piet is even niet beschikbaar als je het mij vraagt.

AGNES Nee dat vraag ik je niet wijsneus. Kom eens even hier Piet, we schijnen een probleem te hebben. **(Tegen Brenda)** Wat is er aan de hand meid ?

BRENDA De brander is afgebroken.

AGNES Als dat alles is. Dat lost Piet op, die weet alles van branders. Als de moederkachel van de cv uitgevallen is, dan loopt Piet naar boven en ...

BRENDA We kunnen niet naar boven ...

GUUS **(Onderbreekt Brenda)** Geeft niets, we zitten hoog genoeg.

BRENDA En we kunnen niet naar beneden.

AGNES Watte ???

GREET Stijgen en dalen doe je met zo'n brander ... en die is afgebroken.

GUUS Ja warempel, U heeft gelijk moeder.

AGNES **(Tegen Brenda)** Zeg ... even heel langzaam. Heb ik het goed begrepen dat we niet meer voor of achteruit kunnen ?

BRENDA Daar eh ... daar komt het wel op neer ja ...

AGNES Heb je dat gehoord Piet ?
PIET Nee en ik wil het ook niet horen. **(Tijdens het vervolg valt Piet in slaap en snurkt behoorlijk)**
GUUS Bedoelt U te zeggen dat wij niet naar eh ... ?
BRENDA Het eh ... het spijt me ...
GUUS Dat betekent dus dat wij ... **(Kijkt heel voorzichtig over de rand)** Oooh ... **(Valt flauw)**
AGNES En zo iets moet het land verdedigen.

Wilt u de rest van het toneelstuk lezen, neem dan contact op met mijn uitgever en vraag een zichtzending aan.